

TONE TRDAN:

Od Ribn'ce do Rakitn'ce

Zaprl se je v drvarnico, da bi ga ne dobili vaški otroci, in začel delati nov globnjak.

6.

Blaženi tisti topli junijski dnevil In tisto Brezje, košček zemlje, majhen, a lep in veselje za našega Vinka. Kolikokrat je šel v trg zgodaj zjutraj in se namesto popoldne vračal proti večeru, ker je z otroci sosednjih vasi uganjal vse mogoče reči na poti iz šole. Tam je Vinko imel dobršen del svojega življenja. Tam je stikal za gnezdi, se podil z otroci po travnikih, delal piščali, se pretepaj in se učil Da, tudi učil se je na poti v šolo, ker ni utegnil prejšnji popoldan. Kako bi se učil, ko pa je bilo tako prijetno v Matevžkovi družbi.

Često je hodil v družbo pastirjev iz sosednje vasi, ki so pasli na Brezju Pekel je krompir in živel veselo pastirsko življenje.

Tam se je naučil, kar je premogla njegova glava. Tam je odprl knjigo, kadar je le utegnil. Spraševal je rajši sošolko Gozdarjevo Milko, ki je bila z njim v istem razredu. Učila sta se po poti. Milka je takoj vedela, kdaj Vinko prav nič ne zna. Takrat je priliznjeno spraševal to in ono iz šole, da mu je Milka nazadnje povedala vse, kar je bilo treba znati. Drugače jo je puščal samo, on pa se je klatil z dečki okoli.

Milka je bila drobna punčka, črnih las in črnih oči. Kratko krilce, ostrizeni lasje, nizki čevljički in modra mestna kapica — vse to je bilo zavidanja vredno za marsikatero vaško deklico njenih let. Doma je bila tam pod goro. Daleč je imela v šolo. Toda, ker je bila pridna, ji tudi to ni bilo preveč. Pozneje je stanovala pri svojih teti, ki je bila Nosankina sosedka. To je bilo Vinku zelo všeč.

Neko popoldne sta šla Vinko in Milka iz šole. Takrat je bil dal gospod učitelj težko nalogo. Ni čudno, da sta jo reševala vso dolgo pto proti domu.

Od daleč je bilo slišati žvižganje. Vinko je splezal na mali bor in zagledal za malim gričkom Matevžka in Toneta ter Ivana, ki so igrali za gumba.

»Ho-hoj!«

»Ju-hu-hul!«

Vinko je zabrlizgal in ni minilo pet minut, že so bili skupaj.

»Vinko! Markotov, Polentarjev in Krapežev so nam povedali, da bodo oni s Pristave šli po »kres«.

Dajmo ga še mi! Zato smo prišli tebi nasproti, da one prehitimo, da gremo kar danes, kar zdajle!« je so pihal Tone ves zasopel.

»Kam pa bi šli?« je vprašal Vinko.

Matevžek je postrani pogledal Milko in se že bal, da ne bi Tone kaj bleknil, kar ne smejo deklice vedeti.

»To ne sme nihče vedeti razen nas«, je Matevžek zašepetal Vinku na uho.

»Milka! Nesi mojo torbico s knjigami k nam, pa ne v hišo, pusti jo v drvarnici. Če pa mama vpraša, kje sem, reci, da delam domačo nalogo kar v šoli. Saj bom kmalu doma.« je gospodovalno povedal Vinko in potisnil torbico Milki na ramo.

Milka je gledala za onimi, ki so zdirjali čez hrib in izginili za brezami. Revica je ostala sama z dvema torbicama na rami.

»Kje pa je žaga?« je vprašal Vinko, ko so bili tako daleč, da jih nihče ni mogel videti.

»Ni je treba. Jaz sem prinesel sekirico od doma, Tone ima meter, drugega pa ne rabimo«, je rekel Ivan.

»Spravili smo vse skupaj v Založju za tistim grmom, kjer jaz navadno spravljam krompir, kadar pasem«, se je pohajal Matevžek.

»Kam pa naj gremo? Fantje gredo navadno na graščinsko. Tam se toliko ne pozna«, je tiho zašepetal Ivan in se bal, da bi ga kdo ne slišal.

Po vsej dolini je bila navada, da so otroci za kresni večer prinašali domov sveže stelje, ki so jo potem raznesli po

vseh prostorih v hiši, hlevu, svinjaku, kozolcu, skednju in drugod. To naj bi ljudi varevalo kač. Tako je vedno trdil stric Primož, in on je že vedel, saj je bil nočni čuvaj. Gotovo je bilo res, ko je pripovedoval, da se je od Križnarjeve bajte preko ceste plazila ostudna kača ravno na kresni večer, ker je bil stari Križnar pozabil položiti v kamrico par vejic stelje.

Zato so morali skrbeti otroci, da je bila na kresni večer po vseh prostorih stelja.

Bilo je tudi v navadi, da so fantje posekali za kresni večer velik mlaj. Imenovali so ga tudi »kres«. Vsako leto je pred cerkvijo ali na kakšnem drugem prostoru stal »kres«, velika hoja z zastavo in venci pri vrhu. Ta velikan je včasih meril v višino tudi do štirideset metrov. Vence so spletla dekleta, kadar so utegnili. Fantje pa so mlaj potem postavili ob veliki množici mladih in starih radovednežev. Vsa vas se je zbrala in vzklikanja »ho-ruk« ni bilo konca.

Zato ni čudno, da so navado starih prevzeli tudi otroci od petega do osmega razreda, torej gori do ponavljalcev.

* * *

»Resk, resk, resk«, je odmevalo po gozdu. Naši štirje so si bili izbrali lepo in vitko hojo za svojo žrtev.

»Matevžek, začni!« je velel Vinko.

In seveda naš Matevžek je bil tisti, ki je neusmiljeno vihtel malo sekirico ter sekal mlado drevesce.

»Tone, zdaj pa ti malo!« si je obrišal Matevžek pot s čela in popravil naravnico, da mu ne bi padle hlače.

»Resk, resk!« je kar grmelo po po-bojnih Bukovice.

Preplašen zajec je skočil iz grma in jo ubral povprek po mahu proti vodi. Zolna, ki je v bližini na smrekovem lubju iskala črvov, je utihnila.

»Na, Vinko, zdaj pa ti!« je odložil sekiro Tone. Vlegel se je v mehke mah ter gledal daleč gori v jasno nebo.

Vinko si je ogledal obsekano deblo, ki je izgledalo prav takšno, kakor bi ga bober ogloidal. Le na sredi se je držal. Kmalu bo padla hojica.

»Kam naj zasekam?« se je ponašal Vinko.

»Kar tule«, se je ojunačil Matevžek.

»Resk, resk, resk!«

Vinko je mahal neusmiljeno, Matevžek pa je porival deblo v smeri, kamor naj pada.

»Resk, resk — — — tresk!«

»Kres« je z velikim truščem telebnil po pobočju, polomil je nekaj vej najbližjih mladih hojic in obležal na tleh.

Nato so ga oklestili, olupili skorjo, pustili par metrov vrha, izmerili in šli domov.

»Dvajsetdva metra ima«, se je smehljaj Vinko, ko ga je izmeril in dal lepo rumen meter v Tonetov žep.

»Jutri proti večeru bomo šli pónj«, je rekel Matevžek, »jaz bom vzel naš voziček, Tone pa naj preskrbi enega in Ivan enega«, je še dodal.

Ko so pokrili parobek z mahom, da bi kdo ne zasledil, so se vrnili domov. Po poti so se pomenkovali, kako bodo ljudi presenetili. Skrbelo jih je pa vseeno, kje neki bodo dobili vence.

»Milka bo gotovo rada naredila okrogli venec, samo reci ji, Vinko, tebe bo ubogala«, je rekel Matevžek.

»In Tončka tudi, pa Francka ji bo pomagala!« je dodal Ivan.

Pozno popoldne so prišli domov in šli vsak po svojem opravilu.

Ko je Vinko pokosil — — kosilo je bilo mrzlo, matere ni bilo doma — — je šel k Milki, da bi skupaj dokončala računsko nalogo. Po končanem računanju ji je razkril svoje in svojih tovarišev načrte. Povedal ji je, da je »kres« že posekan.

Milka je našobila ustnice in sprva ni rekla ničesar. Hudo ji je bilo, ko je Vinko pred tovariši tako skrivnostno govoril na poti iz šole. Saj ne bi povedala. O, to pa že ne, ona ni taka čenča. Na Matevžka je bila kar jezna, ker je pomežikoval Tonetu, češ: kakšno junaštvo bodo napravili, samo Milka ne sme vedeti...

»Bomo naredile«, je rekla po dolgem čakanju.

»Tončka in Francka ti bosta pomagali«, je ves vesel, da je tako srečno opravil, dodal Vinko. Kar zavriskal bi bil od samega veselja.

»Povej obema,« je še zagostolela, ko je zapirala zvezek.

»Brez skrbi!« je srečen poskočil Vinko in odhitel po vasi.

Drugi dan je bila sobota. Kot malo kdaj, je prišel Vinko zelo zgodaj iz šole.

»Matevžek, pripravi voziček in našo vrv«, je bilo prvo njegovo povelje, ko je hitel v sobo ter vrgel torbico na posteljo, da so se knjige sesule ven in je bilo naslikanih živali iz priradopišne knjige po vsej postelji dovolj.

Kako je naš stric rešil utopljenko

Ob vodi se naš stric sprehaja,
začuden zdaj pa zdaj postaja,
pogleda v strugo: — ženska glava
obupno nad gladino plava!

Glavico nežno on objame
jo proti lestvi vleči jame!
to bo zahvale in priznanja
in v časopisih mnogo branja!...

Ni dvoma: treba je rešitve
pogumne, nagle odločitve. —
Naš striček se v vodo požene —
bojazni ne pozna nobene...

A glej, — ko za lase jo vleče
to vendar žrtev ni nesreče!
Model zavržen je šivilje —
naš striček se zastoni — potji je...

Bekš France:

Berač Jurko

Berač Jurko je za svojo priletno ženico Mico zelo slabo skrbel. Skoro ničesar ji ni privoščil. Da bi bila odvisna samo od njega, bi morala biti večkrat lačno kot sita, jesti bi morala samo zelje in krompir. On je namreč predvsem skrbel, da je bil sam sit in da mu ni nikdar zmanjkalo »žlahtne kapljice«.

ti domu, je imel polno vrečo mesa, klobas in potic in seveda tudi nekaj denarja. »Ah, takega božiča pa že zdavnaj nisem imel kot bo letošnji,« je mislil sam pri sebi. »Polno vrečo imam samih dobrih reči, še vina si moram kupiti, pa bom z vsem preskrbljen za praznike. Kaj pa žena, ta me bo seve-

ce«. Vse drugo — tudi žena — mu je bilo deveta briga. Kadar pa ga je žena prosila in opominjala, naj malo bolj skrbi zanjo, jo je zavrnil: »Kaj me brigaš ti, jaz te ne bom živel, še sebe s težavo preživljam. Če si lačna, pa pojdi še ti okrog dobrih ljudi, zakaj pa si samo doma in se nikamor ne ganeš.« Ženica mu je seveda ob takih prilikah dokazovala, da ne more sama s trebuhom za kruhom, ker je že prestara. Nadalje mu je pojasnjevala, da bi bilo vse dobro, če bi se on odpovedal pijači: »Z denarjem, ki ga zapiješ, bi prav lahko živel«, mu je rekla. »Med nama bi vladalo prijateljstvo, bila bi srečna.« Toda vsi opomini niso na žalost nič zalegli. Njen mož se pač ni hotel ali pa morda ni mogel poboljšati.

Pa se je zgodilo, da je imel Jurko tisti teden pred božičem posebno srečo. Ko se je dan pred božičem vračal pro-

da postrani gledala in nadlegovala kot je že njena navada. No, malo krompirja ji bom pa že dal, da ne bo rekla, da ji nič ne dam.« Tako govoreč pride do vaške krčme in zavije vanjo. »Danes mi ne bo nihče zameril, če sem malo bolj vesel,« si misli, »saj nocoj bo sva ti večer.« Ker pa se krčmar ni bal za vino, Jurko pa je bil čimdalje bolj ženjen, se ga je naposled kar nalezal. In ko mu je krčmar natočil še steklenico za domov, se je počasi napotil dalje. Toda daleč ni prišel. Žlahtna kapljica je postajala čimdalje bolj močna in muhasta. Ni dolgo trajalo, pa se je Jurko moral sesesti kraj ceste in tam je naposled utrujen zaspal.

Slučaj pa je nanese, da je med tem časom, ko je Jurko počival tam ob cesti, prišla mimo njegova žena, ki se je vračala iz bližnje vasi, kjer je prosila za krompir. Na svoje začudenje pa je tam ob cesti zapazila svojega moža spe-

čega. In ko je stopila k njemu, ji je duh po vinu takoj pojasnil, zakaj je mož oblezel sredi poti Nejevojnina, ker ga je našla v takem položaju ga je hotela zbuditi in odpraviti domov. Iz radovednosti pa je še prej pogledala, kaj ima mož v vreči. Ko pa je ugledala same dobre reči, jo je premagala skušnjava. »Ne bom imela posebno velikega greha,« si je mislila, »če te dobro te zamenjam za svoj krompir, saj mož mi drugače itak ne bi dal ničesar, vse bi sam pojedel. Jaz pa bi ga morala lačna gledati!« In kakor se je zamislila, tako je tudi storila. Svoj krompir je dala v možovo vrečo njegove dobre reči pa je pospravila v svojo. Ko se je se prepričala da mož spi in da ni ničesar opazil, ga je pustila na miru in zadovoljna odhitela domov. »Takah božičnih praznikov pa že zdavnaj nisem imela,« si je mislila, ko je pojedla kos potice, ostanek pa je skrbno skrila v svojo kamrico.

Domala skoro ves popoldan je Jurko počival tam ob cesti, šele proti večeru je počasi prišel domov. Doma pa se je utrujen vlegel v posteljo in zaspal. Ko pa je drugi dan vstal, ga je žena kakor vedno, kadar je pijan prišel domov, okregala. Dokazovala mu je, kako velik greh ima, ker pije, njo pa lačno pusti doma. Jurko pa na te žene opomine to jutro prvič ni odgovarjal, ampak je nekam potuhnjeno molčal. Ko pa je žena že utihnila, tedaj je stopil k vreči, se možko postavil zraven in dejal: »Vem, da se čudiš, ker se danes nisem nič zmenil za tvoj kreg. Nisem ti nalašč odgovarjal, ker se mi ni zdelo vredno. Kaznoval pa te bom zato na drugi način. Poglej tole vrečo, polna je samih dobrih reči in imel sem namen, da bi delila vse to. Ker pa si me sedaj tako po nedolžnem okregala, ne dobiš ničesar. Jedla boš ob praznikih krompir, jaz pa se bom gostil s temi dobrotami.« Tako govoril je razvezal vrečo, da bi ženi pokazal, kaj vse bi dobila, ko ga ne bi tako »po nedolžnem okregala«, a tisti hip se je nemo zastrmel v vrečo in dolgo ni mogel od začudenja in jeze z besedo na dan. Potem pa je skoro obupno zastokal: »Krompir, sam krompir, kje so potice, meso in vino, kdo mi je to pokradel in mi dal krompirja.« In ko se mu je pri tem še žena škodoželjno nasmejala, je bil Jurko tako jezen, da bi najraje zdobil ves svet.

Potem pa je moral Jurko čez praznike jesti sam krompir. Žena pa se je med tem naskrivaj gostila z dobrotami, ki jih je on pripravil za sebe. Tako sta enkrat pravično zamenjala. Jurko pa še danes razmišlja, kdo ga je takrat tako grdo potegnil. Da je to storila njegova žena, to mu pa še na misel ne pride.

*****

Manica:

Ošabni petelin

Mladi petelin, ki je pravkar pričel voditi svoje pute, se razkorači pred starim psom »Murnom«, ki dremlje sam pred hlevom in ga ošabno nahrušči:

»Hoj, ti stari kuža, zakaj neki si ti prav za prav pri hiši?! Od vseh drugih živali ima gospodar koristi, le ti samo lenariš. Jaz na primer vodim kokoši, pute neso jajca, krava daje mleko, vol vleče plug in konj vozi gospodarja. Namesto tebe je za hišnega čuvaja priklenjen zdaj mlajši pes — torej res ne vem, čemu te pri hiši sploh še redijo, ko nisi za nobeno rabo. Jaz bi te takoj —«

Naduti petelinček obstane sredi stavka. Iz grla vrže obupen glas, kajti, kakor bi švignil iz zraka, pade nanj po žrečni lisjak in ga stisne za vrat. Le še trenotek in bilo bi po njem, da ni zdajci stari Muren skočil na grabežljivca. Lisjak spusti svoj plen in se požene v psa. Nastane strahovita borba, ki pa traja le malo časa, kajti vrišč opozori gospodarja, ki se ozre skozi okno. Brž sname s stene puško, pomeri — pok, pok — in že pomoli lisjak vse štiri od sebe.

Nato pokliče gospodar Murna, ga objame in potaplja po glavi in hrbtu:

»Oj ti moj stari, zvesti kuža, kakor si pridem! Nocoj dobiš posebno dobro večerjo. Zaslužil si jo!«

Domisljavi petelinček se pa, od strahu in sramu ves zmešan zgubi v hlev in se stisne v najtemnejši kot.

Še le naslednje jutro si upa pred svojega rešitelja Murna. Ves skesan ga prosi odpuščanja, zahvali se mu za rešitev in sveto obljubi, da ga ne bo žalil nikoli več.

Jutrovčki pišejo

DRAGI JUTROVČKI!

Ubogí poštní uslužbencí, ubogí písmoňše, ubogí stríc Matic. Kóliko dela so imeli vsi skupaj in kóliko dela še imajo in ga bodo še imeli preden bodo vse risbe pregledane in vsa písemca prebrana! Dobili smo čez pet tisoč rešitev. Ko bodo vse risbe pregledane bo žreb določil nagrade. Upamo, da bomo v prihodnji številki že lahko objavili imena nagrajencev. Dotlej pa morate potrpeti in krotiti svojo radovednost. Obenem se Vam stríc Matic prísrčno zahvali za vse dobre želje k novemu letu.

Najlepše mesto

Ob reki mogočni
ob Donavi
mesto stoji,
v katerem biva kralj še mlad
to mesto imenuje,
se Beligrad.
To mesto mi najljubše je,
ker je srce
naše lepe in mogočne,
Jugoslavije!

Volferl Marija

uč. 3. r. m. š. šol. sester v Celju
Lisce št. 4.

Dragi stríc Matic! Jaz se tudi udeležim tvojega natečaja. Moja mama me ne pusti igrati. Večkrat je pa tudi moja mama bolna in tedaj moram jaz iti k botri in delati namesto nje. Seveda ne naredim jaz vsega tako dobro kakor ona, ker sem še le stara enajst let. O mestu Ti pa tudi ne morem pisati, ker še v nobenem nisem bila.

Pišem Ti pa lahko samo to, kaj bi rada postala ko bom velika. Ko bom velika bi rada postala kuharica. Nekaj malega že vem, ker večkrat vidim pri botri kako kuha. Vsaka kuharica je pa vesela, če jo kdo pohvali, da je dobro skuhala. Mama pa seveda pravi, ko bom velika, naj se grem učít šivat. Tudi to me veseli. To je tudi potrebno. Ali najrajši bi bila kuharica.

Tu Ti pa pošiljam to, kar sem sama naredila. V malo šivankino uho sem vtaknila 16 nitk sukanca št. 50 in to

v 8 minutah. Slišala sem, da je neka gospa v Nemčiji v ¼ ure vtaknila v tako šivanko komaj 10 nitk sukanca št. 60. NTaj Jutrovčki poizkusijo, koliko nitk oni lahko vtaknejo v tako malo šivankino uho.

Petek Micika

Rogatec, uč. 4. raz. lj. šole

Ljuba Micika! Tvoja spretnost me je kar presenetila. Pa si res deklet od fare! Radoveden sem, če te bo katera od naših bralk prekosila? Ob zaključku natečaja Ti pošljemo lepo knjigo. Lepo te pozdravlja Tvoj stari stríc Matic

Dragi stríc Matic! V »Mladem Jutru« si zastavil tri vprašanja za nov natečaj, izmed katerih mení najbolj ugaja drugo, ki vpraša: »kaj bi rad postal, ko bom velik?« Postal bi rad učitelj, da bi poučeval slovensko mladino v slovenskem jeziku. Preden se mi bo želja izpolnila, bom moral čakati še dolgo let, zakaj sedaj hodim šele v prvi razred meščanske šole, potem pa bom šel na učiteljske. Le nekaj mi zastavlja pot, moj oče, ki v tovarni malo zasluži, da me bo bolj težko mogel vzdrževati. Te lepo pozdravlja

Šturm Guštin

dijak I. c. razreda meščanske šole
na Jesenicah, Slov. Javornik 151

Dragi stríc Matic! V naši domovini mi je najbolj všeč mesto Sušak. Na to mesto me vežejo najlepši spomini. Kajti tam sem šla s svojim nepozabnim atkom. V Sušaku mi je pokazal vse znamenitosti, velike ladje v pristanišču, z avtobusom sem se peljala na Trsat, kjer mi je razložil vse, kar nisem razumela. Prav posebno se spominjam, kako mi je razlagal pomen raznih slik, ki so jih poklonili mornarji, ki so za las ušli smrti v daljnjih krajih. Rada se spominjam tega mesta, čeprav me pri tem srce boli, kajti moj atek počiva že dve leti v grobu.

Prav lepo Te pozdravlja in upa, da mojega pisma ne boš vrgel v koš.

**Maruška Mlakar učenka IV. razreda
v Marijinem domu, Kočevje 191.**

Katero mesto naše lepe domovine mi mi je najbolj všeč? Kakor ima otrok rad svoje igrače, svojo mamico, vse, kar ga obdaja, tako mi je všeč in mi je pri srcu tudi moj domači kraj, naš lep Maribor. Že njegova lega me veže nanj, ima namreč milo podnebje, ker ga obdajajo griči in hribi, ki preprečijo mrzlim vetrovom vstop v mesto. Dičijo ga krasni parki, lepe hiše s krasnimi izložbami. V poletnem času pa me vabi kopališče na Mariborskem otoku, ki slovi kot eno najmodernejših v Jugoslaviji. Naše zeleno Pohorje pa nas vabi poleti kakor pozimi, v zimi na sankanje in smučanje, poleti pa v hladno senco košatih dreves. Tudi naš Glavni trg in Aleksandrova cesta sta lepa, zlasti v noči se bleščita v bajni svetlobi. Pogrešamo le še četrti most za pešce čez Dravo ter obnovo gotovih prometnih cest, ki ovirajo vsled blata pešce, ki pridejo v sredino mesta blatni kot bi prihajali iz kmetov.

Mauko Santa

dijakinja I. č. raz. drž. klas. gimn.
v Mariboru, Glavni trg 23/II .desno.

Kaj mi pripoveduje božična smrečica? Medlo dogorevajo svečice na mojem božičnem drevesu. Zelenje moje smrečice ni več tako sveže, deblo se suši, a veje žalostno klonejo k tlom in mi tiho na uho šepčejo svojo povest:

»Z radostjo se spominjam svoje mladosti, ko sem še srečno živela v gozdu. Imela sem mnogo tovarišic, s katerimi sem se igrala. Občudovali smo prelestno božjo naravo in gledale ljubke gozdne živali. Največ veselja sem imela s pticami, ki so me s svojim sladkim petjem od jutra do mraka kratkočasile. Ljubka seničica je napravila gnezdece v mojih vejah in varno sem čuvala srčkane mladiče pred sovražnikom. V veselju in sreči so potekali moji dnevi.

Prvi neprijetni občutek sem imela, ko mi je plezala veverica po telesu in mi glodala roke. Klicala sem veter in mogočne hraste na pomoč, a pomoči ni bilo. Bolelo me je. Nekega dne so obledele vse tovarišice in so začele umirati. Bilo je nekaj zagonetnega; prišel je gozdar, zmajal z glavo in govoril: »Lubadar, lubadar«. Nisem mogla razumeti, kaj misli s tem. Moje tovarišice pa so pomrle; gozdar jih je posekal. Misli sem, da me čaka ista usoda, toda smotila sem se. Bilo mi je nekaj bolj

šega namenjeno. Pozimi me je gozdar posekal, kar me je neznansko bolelo. Vendar sem z zanimanjem pričakovala, kaj se bo zgodilo. Gozdar me je izročil nekemu dečku, ki me je odnesel na svoj dom.

Deček me je postavil v lepo, toplo sobo in me vso okrasil s srebrnimi in zlatimi okraski. Na moje vejice je pritrdil svečice, a na vrh lepo srebrno zvezdico. Ko se je zmračilo, sem vsa zablestela v žaru nešteti svečic. Mnogo ljudi se je zbralo okoli mene in vsi so strmeli vame z radostnimi, pobožnimi očmi. Na obrazih mojih občudovalcev sem čitala srečo in veselje. Bil je najlepši trenutek mojega življenja.

Sedaj pa so moje ure štete. Kmalu bom umrla, a ni mi žal, ker vem, da mi je usoda namenila boljši konec, kakor mojim tovarišicam. Moje življenje ni bilo brezplodno, kajti delila sem srečo in veselje.

Pavel Zupan, dijak III. c. razreda
klasične gimnazije.

Katero mesto naše lepe domovine mi je najbolj všeč? Morda se bo kdo smejal, a vseeno — najbolj všeč mi je Murska Sobota v Prekmurju. Mnogo je lepih mest v naši domovini, a vendar, najbolj k srcu mi je priraslo to malo mestece. Tam prebijem mnogo lepih dni v počitnicah, tam je središče Prekmurja in jaz sem Prekmurec. Ponosem sem na svoj rojstni kraj in ga ljubim. Zato mi tudi ugaja mesto, ki je blizu nas.

Kovač Helmut, V. raz. osnovne šole,
Gor. Slaveča, p. Rogaševci, Prekmurje.

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam in Ti pošiljam mnogo pozdravov.

Vprašaj me, kaj bi hotela postati, ko odrastem. Ko postanem velika, se bom omožila. Bila bi dobra gospodinja in bi se z možem dobro razumela.

V slučaju, da se ne bi omožila, bi hotela priti v kako pisarno. Tam bi služila svoj vsakdanji kruh, ter bi bila vesela in zadovoljna.

Ne želim si bogastva, kajti ljudje, ki so bogati, niso vedno srečni. Upam, da mojega spisa ne boš vrgel v koš. Te lepo pozdravlja

Mlakar Zorica, uč. II. razr. meščanske
šole pri Uršulinkah v Ljubljani.

Spoznanje samega sebe

Gladys Vanderbūt, hči ameriškega multimilijonarja, ima posebno veselje s tem, da obiskuje v New Yorku neko bolnišnico za otroke in prinaša malim bolnikom sadja, cvetic in drugih lepih stvari. Tako se je nekoč seznanila z majhnim, zelo bistroglavim dečkom, ki si je bil zlomil nogo in s katerim se je ona lahko imenitno razgovarjala, ki pa je delal s svojo živahnostjo in nestrpnostjo strežnicam veliko preglavic.

»Čuj, dečko,« mu je rekla nekega dne, »tvoje strežnice se zelo pritožujejo zastran tebe. Pravijo, da si izmed vseh dečkov v tej bolnišnici najbolj neubogljiv. Jaz pa vendarle vidim, da znaš biti kaj ljubezniv malček, samo če hočeš. Nu, odloči se že in prestani jezici strežnice. Glej, čez teden dni te pridem spet obiskat. Če zvem, da si bil ves teden priden, ti podarim dolar.«

Deček je obljubil, da si bo na vse kripje prizadeval, in gospodična Vanderbiltova je napeto čakala, kakšen bo uspeh njenega vzgojnega poizkusa.

Ko je teden dni minil, se je kakor po navadi pripeljala v bolnišnico in krenila naravnost k posteljici svojega malega prijatelja.

»Nu, mali,« ga je pozdravila, »ne maram povpraševati pri strežnicah, kako si je vedel ta teden; od tebe samega hočem slišati, ali si bil mož beseda. Kaj misliš — ali si zaslužil obljubljeni dolar ali ne?«

Mali navihaneč je s skrbjo na obrazu najprej molče pogledal svojo prijateljico. Nato se je zasmel, rekoč: »Mišim, da nisem zaslužil več kakor četrt dolarja.«

Bistrim glavicam

Stanko in Branko sta pravkar prišla iz šole. Zdaj stojita pred Brankovo hišo in se pogovarjata:

»Izmed vseh mladinskih knjig mi je najljubša Prešernova: »Deček brez imena. Lani sem jo dobil za Božič in gotovo sem jo že desetkrat prečital,« pravi Branko.

Stanko nekaj časa premišlja, potem pa reče: »Meni je pa 'Tolovaj Mata', ki ga je spisal Vladimir Levstik,

š. ljubši izmed pesmic mi pa najbolj ugaja Grudnova: »Psiček laja hov, hov, hov...«

Branko: »Da, poznam jo. Še v šolo nisem hodil, ko sem jo že znal na pamet. In 'Cicibana', ki ga je spisal Josip Jurčič, tudi zelo rad berem.«

Stanko: »O priliki prečitaj še Cankarjevo 'Miško osedlano'. Ta ti bo tudi ugajala. Zdaj moram pa domov. Do svidenja, Branko!«

»Zdravo, Stanko!«

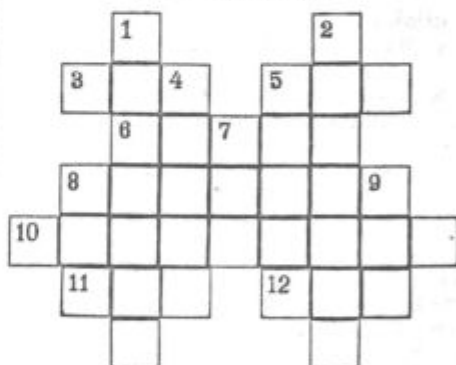
Posetnica

Jurij Letiž

Rim

Kaj je ta gospod?

Križanka

Vodoravno: 3. obrambni izrastek nekaterih živali, tudi: trobilo; 5. iglato drevo; 6. dejstvo, ki potrjuje resničnost izvajanj; 8. poklic; 10. vrsta raka; 11. vrsta hrasta; 12. nagnjenje k usvajanju hrane.

Navpično: 1. okrasna naprava v parku, vrtu; 2. pivska posoda; 4. način izražanja; 5. pokrajina v Jugoslaviji; 7. morska žival; 8. slaboumen človek; 9. narodna pametnica.

Rešitev križanke

Vodoravno: 3. ček; 5. pir; 6. sol; 8. kes; 9. velerilec; 11. netopir; 12. davek; 13. mak; 14. car.

Navpično: 1. jesen; 2. biser; 4. koledar; 5. pelikan; 7. letak; 9. kipec; 10. rov.